

DERS ÇALIŞMA VE SORUMLULUK

Her anne baba çocuğunun iyi bir okulda, üniversitede, bölümde okumasını ister. Bunun için de çocuklarına sürekli çok ders çalışmaları gerektiğini söyler. Bunu, kimi zaman "Ben senin yaşındayken..." diye başlayan cümlelerle, kimi zaman da kendi kendilerine söylenerek, hatta kızarak veya onlara bazı yasaklar koyarak ifade etmeye çalışır.

Ama bütün bu emekler sadece çatışmaya ve çocuklarıyla olan iletişimlerinin bozulmasına neden olur. Çocuklar ise ders çalışma yerine arkadaşlarıyla vakit geçirmeyi, televizyon seyretmeyi, müzik dinlemeyi, telefonuyla oynamayı veya ders çalışıyormuş gibi görünmeyi tercih ederler. Kısacası ders çalışmak dışında her şeyle meşgul olurlar.

Peki acaba anne babaların amaçlarının doğru, niyetlerinin iyi olmasına rağmen eksik bıraktıkları nokta nedir? Çocuklar neden ders çalışma sorumluluğunu almak istemezler? Çocuklarımız başaramamaktan korktukları için mi ders çalışmak istemiyorlar? Baştan yenilgiyi mi kabul etmişler? Yoksa okul çağına gelene kadar çocuğa ders çalışma sorumluluğu dışında hiçbir sorumluluk verilmemiş mi?

Evet, çocuklara yaşlarına, bedensel gelişmelerine, yetenek ve kapasitelerine göre bazı görev ve sorumluluklar verilmelidir. Kalkması, yatması, giyinmesi, televizyon seyretmesi, odasını düzeltmesi ve ders çalışması ile ilgili sorumluluklar zamanında verilirse daha sonra bunlar üzerinde durmaya gerek kalmaz.

Yemeğinden giyimine, ev ödevlerinden, hobi ve arkadaş seçimine kadar çocuk adına her şeye anne - baba karar verirse, oyuncaklarını toplam ayan çocuğun oyuncaklarını toplarsa, yatağını, odasını düzeltmeyen çocuğun yatağını, odasını düzeltir veya çocuğa düzeltmesi gerektiğini sürekli olarak hatırlatırsa çocuk bunların sorumluluğunu asla üstlenmez. Her zaman birilerinin onun eksiklerini tamamlamasını bekler veya ne yapması gerektiğini söylemesini ister, özellikle anneler yoğun şefkat duygularından dolayı çocuklarının yerine onların hayatını yaşamaya kalkışmaktadırlar. Bu iyi niyetli çaba çocuklarının ömür boyu sorumluluklarını üstlenmekten kaçınmalarına neden olacaktır.

Görev ve sorumlulukların belirlenmesi ve işbölümü yapılması için aile toplantıları ideal ortamlardır. Yapılacak bütün görevler, işler belirlenip hangi işi kimin yapacağı yazıldıktan sonra ailedeki herkesin üzerine aldıkları görevleri yerine getirmeleri istenebilir. Yerine getirilen işler için ödül, getirilmeyenler için ise çeşitli yaptırımlar uygulanarak bu konunun takibi de yapılmış olur.

Çocukların çok küçük yaştan itibaren karar vermek ve bunun sorumluluğunu almakla tanışmış olmaları gerekmektedir. Yoksa ileri yaşlarda biz onlara sorumluluk yüklemeye çalışsak bile onlar bu sorumluluğu üstlenmeyeceklerdir.